ЕЛЧИН ЕКАЈӘ

БУ ДҮНЈАДӘ ГАТАРЛАР ҺӘДӘР...

Дүнјада гаһ гара адамлар вар ики: сапсары адамлар вар ики ки, бу адамлар да һәрдән гатарларда Өбилимлән көндинин ашагысындан өтүб кечирдиләр.

Гатарларда нефт дашјан вагонлар оларды, тахта-шалбан дашјан вагонлар, тракторлар, јүк машынлары, автомобилләр дашјан вагонлар оларды ва Өбили кәләрини јүмүб бу тәптәә, јаглы автомобилләри өмрүндә бөјүк дафә дә көрмәјән Бакынын күчәләриндә гоймаларды өзүндә.

Бүтүн бунлар узаг-узаг өлкәләрдән, узаг-узаг шәһәрләрдән, бөјүк-бөјүк шәһәрләрдән - көлиб-кедирди ва һәмин узаг-узаг өлкәләрдә, узаг-узаг шәһәрләрдә һеч ким билмирди ки, дүнјада Өбилимләлин балача кәнди вар ва бу балача кәндә Өбили адында бир оғлан вар ки, һәр күн гатарларын ардынча бахар.

Гатарларда дашынан бүтүн бу јүкләри бир-бири-нә таныјмаја чүрәјиз адамлар һазырлајырдылар, дүзәлдирдиләр, јүкләрдиләр, бир-бириндә өјдиләрдиләр. Өбили буну фикирләшиб ва һәрдән она өз көләләрди ки, көләләринин гаһагларындан өтүб кечән бу јүк гатарлары аја гатарлар дејил, бу јүк гатарлары тахта-шалбанла, тракторла, комбајнла бәрабәр, адамларын сиррини бир-бириндә апарыр, адамларын үрәјиндәкләрини бир-бириндә јетирир. Адамларын о сиррини ки, кечә-јериндә узанырсан ва узаг-узаг өлкәләрдә, бөјүк-бөјүк шәһәрләрдә јашајанлар барәдә фикирләширсән.

Гатарларда тәкчә адамлар кетмирди, тәкчә јүк дашымырды гатарлар. Бә'зән гатарлар нагыл аломидән өлдүрдиләр, филмә зурафәјә кәлирди.

Бир дәфә јаһын чырчмаҳы иди ки Өбили һәмин күн доғручу филдә көрдү, доғручу зурафәләр, јаҳыг вагонлардакы гофеләрдә кедән доғручу ширләр, паланлар көрдү. Өбили бана дүшүб ки, «Кијев — Бакы» гатарында Кијевдән Бакыја сирк кәлир ва өзү да билмәди ки көләрини јүмүб. Өзү өтән илдән сонра гатар-тәкәрләрини тунгатуку алтында бу зурафәләри, бу филлари, ширләри, паланлары Бакы сиркиндә көрдү, јена башмаглы. Јеә сааты, јеә бурунлу толхалар көрдү, һәмишә гатарларда көлиб-кедән јүнкәрәјин палтарны ушатмаран сасе-күјү ештди.

Өбили аз көрмүшдү, чох охумушду. Өбили бирдиди ки, филлар Һиндистанда олур. Африкада олур, сирким толхалар олур, толхаларын палтарлары өјнәјирмиш бөјүк олур ва онлара баханда адамы күлмәк тутур — бутун бунлары билирди, өлүнә кечән гәзетләрдә, өјунналарда, китабларда охумушду, дәрсликләрдән өјрәнмишди, амма өзү һеч ва көрмәмишди.

Бурасы доғру иди ки, Өбили көзләрини јумуб истәдикә көрүрдү, амма бурасы да вар иди ки ва Өбили да бутун чох кәзә-баша дүшүрдү ки, бутун бунлар доғручу көрмәк дејил.

Өбиликлә ики кәндә дәмир јолундан јарым километр аралыдакы дағын өтәјиндә иди. Бу кәнд ил өн ики ај думаанлы-чиксинли оларды ва бу думаанлы-чиксинли кәндин кечә-күндүз гатарлар кечәрди. Кечәләр бу гатарларын сәси кәндин бутун өјнәјирди ва доларды ва бу гатардакы адамлар, бу гатарларын дашыдығы автомобилләр, кедиб-кәлдиҝи бөјүк-бөјүк шәһәрләр наллаҝы отага палаҝын үстүндә сальнимиш јорған-дошәјин ичиндә Өбилимин көзләринин габағында көләрди;

Сабәләр, күнорталар ва ахшамлар өз Өбили өнәкләринин нахыра гатыб, тојун-гузуларынын кәндин чобаны Илдырымын сүрүсүнә өтүрүб, көләр ата ев өләринин дәлиндәкы отлуға чыдарајыб, товлаҝын күрүјуб-тәмизләјиб, мөнтәбә кедиб ә гајдыб дәрсләринә һазырлајыб гутрарандан сонра, кәндин ашағы дүшүрдү, дәмир јолу бојунча кедирди, о гәдәр кедирди ки, кәндләри дағын өтәјиндә көрдүн итирди ва бу јерләрдә һәр аддымбашы битән бир алча ағачынын алтындакы јончалығда отуруб көлиб-кедән гатарлара бахарды.

Өбилинин көзләри ели өрәшмишди ки, бирчо дәгиґәнин ичиндә көлиб кечән гатарын үстүндәки јазыны охујурду, вагондакы адамлары көрүрдү, бу адамлардан көрүнүрдү, кејими јаҳындан чыхмыјды.

Ушаглыг вахтлары, о вахтлар ки, ајагы јалын, башы ачыг атылыб-дүшүрдү ва бутун ишләри өвәнсиз дејилди, бириничи өвәздә јашыдлары, ашыдлары өчаиб-гораиб шалварлары, көјнәкләри јаҳында таҳлыды. Өбили бу ушаглары гырмызы көјнәкләрини, јашыл рәнкли, чөрәји рәнкли ичиндә көрүрдү ва бу ушаглар башы бир аләмин, нагыллы-сәһрли бир аләмин ушаглары кими ондан чох-чох узагларда иди.

Күнүндән бир күнүндә Өбили баша дүшдү ки, һәмин нагыллы-сәһрли узаг аләмин ушаглары да көндләринин ушаглары кимидә—чыгалы вар, дузу вар, колхоз сәдри Чөбрәјыл кишинин оғлу Рәһим кими өрәкјуну вар, Салатын арвадын өвәси јетим Сәфтәр кими иш бачармаҝы вар.

О күн гатарлардан бири — «Бакы — Ростов» гатары бирдән-бирә Өбилимлән көндләринин габағында даҝынды. Дуз дорд саат дајанды. Дедиләр ирәлидә јол хараб олуб һәмин дорд саатда Өбилимлән көндиндә јүзүрдә-тојут галмаҝы, чамаат өлүнә кечән котүрүб гатардакылара сатмаг истәјирди; агачларда јаҳа-ермуд галмады, ачыг-ерик галмады.

Адын мәсәләси ки, гызлар Өбилинин тәһәр-тәһәрунә күлүрдү, амма Өбили бундан да инчимиди, чүнки бөјүдүкчә она белә мә'лум олурду ки, узаг-узаг өлкәләри бөјүк-бөјүк шәһәрләр ва бу шәһәрләрдә јашајан јашыл-сары, Гырмызы, Чөрәјыл ушаглар адлчо узаглыгда дејил, ја'ни бу ушаглыг башга узаглыгды, бу ушаглыг, бу мәсәфә Өбилинин көзүнү ачыб бах, бу дагы көрмәсиндән, сәһәрләр инҝи нахыра гатмасындадыҝ, ахшамлар тојун-гузуру Илдырымын сүрүсүндән ајрылыб өз көзләрә-синдәки, сәһәр-ахшам гатарларын далынча бахмасындадыҝ ва бу гатарлардакы автомобилләрин, бу гатарлардакы филлорин, паланларын, бу гатарлардакы ушагларын кечәләр онун јухусуна кирмәсиндә. Бундан инчимиди Өбили, баша шеј дејә биҝиди.

Чөрәјыл гызы тәбәшир парчасылна һамар гајанын үстүнә хәтләр чәкди, ора-бура бахыб өз ајна нәсә ахтарды, тапмады, чөрәјы палтосунун чибиндән јастыг бир шеј чыхарыб ајагынын алтына атды ва бир ајагыны галдырыб о бирин ајагы илә һәмин јастыг шеји өтәләјә-өтәләјә хәтләрин үстүндән чырпырама кими һоппанмаға башлады.

Бир аз кечәндән сонра гатардакы аталар, аналәр ушаглара мәнзәрә ајлар. Чөрәјыл гызы да ајлаја-ајлаја өјнатдығы јастыг шеји өјлиб јердән галдырды, бир аз орасына-бурасына бахды, сонра төәәдин јерә түлләјиб гатара гачды. Бир аз да кечәндән сонра гатар тәрпәнди. Лап сонра өз јерләрини јаҳын гызы пәнчәрәдән хејли пир-шибәт атды: бош бутулка, кағыз, јумурта габығы, памидор артығы, бир дә јастыг.

Китаб һавада вәрәгләнә-вәрәгләнә Өбилидән бешә-алты метр аралыда дүшүб ва гатар кәндән итиб кедәндән сонра, Өбили ајаға галхыб јерә гачды, үстә дүшүб галмыш китабы јердән галдырды. Үстүндә стокан јерләри олан, вәрәгләрини арасына памидор дүјү токулмуш бу китабын үстүндә јазылмышдыр: С. ЕСЕНИН. Өбили китабы ачыб-тәрәф вәрәгләрини дүзәлдиб әввәлиндән ачды. Китабын ај сәһифәсиндә һеч мүрәккәбә јазылмамышды:

Я не Пушкин, не Крылов,
Не могу писать стихов,
Но пишу тебе три слова,
Живи, учись, и будь здорова!
Вечно твой Руфат.

Өбили мәктәбдә рус дили өјнәјирди ва о бири дәрсләр кими рус дилиндән да беш алырды. Өбили баша дүшдү ки, бу китабы Руфәт адында бир оғлан бир гызы бағышлајыб ва һәмин Руфәт һәмин гызы ашыг олуб. Өбили башына галдырыб бағаны гатарын ардынча бахды ва фикирләшди ки, Руфәт неч ачанда көтирмәзди ки, үстүнү ше'рлә јазыб гыза бағышладығы бу китаб бир вахт Өбили адын да бир оғлана олажаг. Өбили бутун фикирләшдиҝи ва өти јерләшди. Өти үрәјиндә ки, нијә бир адамын үстүнә ше'р јазыб башга бир адама бағышладығы бир китаб күнүндән күнүнә јумурта габығы ва памидор артығы илә бир јердә вагонун пәнчәрәсиндән атылмалыдыр? Өбили бир нечә ај бундан әввәлки Чөрәјы гызы јадына салды ва бурасыны да баша дүшдү ки, бу китабы Чөрәјы гызы вагонун пәнчәрәсиндән белә атды. Вачиб дејилди ки, бу гызы һәмин Чөрәјы гызы өз өзү олсун. Бу гызы һәмин Чөрәјы гызын өзү дејиди, баша Чөрәјы гызы иди. Өбили бојумуздур даһа ва билирди ки, бу дүнјада Чөрәјы гызлар чохду. Чөрәјы өлгәнлар да варды бу дүнјада.

Китабын ијирчи сәһифәсиндә сарышын бир көјнәк бәдәнлиси шәкли вар иди. Бу кәндчи бәдәнсиз Өбилилин дүзәнлиләри кими бир дүзәнлиҝдә дағынды ағзында да сүнбүл чөпү чејнәјирди. Шәкилин алтында јазымышды: С. ЕСЕНИН.

Өбили өчәндјан дәрсләрдә билирди ки, Јесенин бөјүк шаирдир, јахшы ше'рләр јазыб, амма Өбили билмирди ки, Јесенин һәм бөјүк шаирдир, јахшы ше'рләр јазыб, һәм дә бир кәндчи бәдәнсиз олуб. Бир кәндчи бәдәнсиз—Өбили кими.

* * *

Үрәјиндәки бу гәрибликлә һәјәчә дүшдү, товлаҝа кириб һәвәсләнә-һәвәсләнә ата гашовлады, сонра көһнә ичмаг чылпаг белинә атылыб кәндин јухарысындакы арха сувармаг апарды. Архын бағырасында атын белиндән һәмишәки бу дағлара бахды, даһа собәләрдә түстүләнән балача кәндләриә бахды, бөјүн узадыб су дүмләјин алтындакы атын гара јаҳына бахды, сонра башын галдырыб көзләрини чиксиндән гара-гара бомбоз көјә бахды ва бир дәфә-бирә үрәјинә бир јаз һәсрәти чөкүб. Бириничи дәфәдә ки, Өбилинин үрәјинә јаз һәсрәти чөкүрдү. Елә бир јаз ки, бу дағларын адамсызлығы үрәјини сыхмасын, бу кәндин балачалығы үрәјини тыкмасын.

Сонра Өбили гуларларыны шәкләди ва баша дүшдү ки, узагдан гатар кәлир, ајаглары илә аты бир дәфәлијә узаушагы чапды. Өбили дәмир јолуна јаҳын чатанда гатарын ахырынчы вагонлары сүр'әтлә отуб кетди ва бир аздан тамам көрүнмәз олду. Өбили атын чыллаг белиндә отуруб бир мүддәт кечә кетмиш гатарын ардынча бахды ва бирдән-бирә она мә'лум олду ки, бу чиксинли-сазаглы пајыз сәһәри һәмин гатар Өбилинин үрәјини да өз илә апарды, бөјүк шәһәр апарды. Өбили бу бахмаҝа дүшдү ва атын белиндән јерә атылыб сулу адамлар кими дағын дошүндә собәлары түстүләнән кәндләринә бахды.

Дағын дошүндәки балача кәнд Өбилинин гатарла чыхыб кедән үрәјиндәки хәбәрсиз иди ва бу бојдан сәһәри һеч на олмаҝымыш кими, собәларынын тү'сүнүндәјди.

Өбили өлнин кәнар атын јанчагына сутүб:

— Бәлә-бәлә! ишлар...— деди.

Бу јаналатдан бир-ики ај да кечди ки бир јаз күнү Өбили дәмир јолунун кәнарындакы отлуға узаныб дүнјанын ишләри барәдә фикирләширди. Фикирләширди ки, бу дүнјада кедән тәкчә гатарлар дејил. Нәлә ки, гатарда нимидир, кәлир-кедир, кәлир-кедир, көрүнмәз олур.

Өбили дүнјанын бу ишләри барәдә фикирләширди ки, узагдан бир гатар көрүнүб ва Өбилинин јаҳындан өтүб кечәндә вагонлардан бириндән бир тај пәнчәрәдән хејли пир-шибәт атды: бош бутулка, кағыз, јумурта габығы, памидор артығы, бир дә јастыг.

Китаб һавада вәрәгләнә-вәрәгләнә Өбилидән бешә-алты метр аралыда дүшүб ва гатар кәндән итиб кедәндән сонра, Өбили ајаға галхыб јерә гачды, үстә дүшүб галмыш китабы јердән галдырды. Үстүндә стокан јерләри олан, вәрәгләрини арасына памидор дүјү токулмуш бу китабын үстүндә јазылмышдыр: С. ЕСЕНИН. Өбили китабы ачыб-тәрәф вәрәгләрини дүзәлдиб әввәлиндән ачды. Китабын ај сәһифәсиндә һеч мүрәккәбә јазылмамышды:

Я не Пушкин, не Крылов,
Не могу писать стихов,
Но пишу тебе три слова,
Живи, учись, и будь здорова!
Вечно твой Руфат.

Өбили мәктәбдә рус дили өјнәјирди ва о бири дәрсләр кими рус дилиндән да беш алырды. Өбили баша дүшдү ки, бу китабы Руфәт адында бир оғлан бир гызы бағышлајыб ва һәмин Руфәт һәмин гызы ашыг олуб. Өбили башына галдырыб бағаны гатарын ардынча бахды ва фикирләшди ки, Руфәт неч ачанда көтирмәзди ки, үстүнү ше'рлә јазыб гыза бағышладығы бу китаб бир вахт Өбили адын да бир оғлана олажаг. Өбили бутун фикирләшдиҝи ва өти јерләшди. Өти үрәјиндә ки, нијә бир адамын үстүнә ше'р јазыб башга бир адама бағышладығы бир китаб күнүндән күнүнә јумурта габығы ва памидор артығы илә бир јердә вагонун пәнчәрәсиндән атылмалыдыр? Өбили бир нечә ај бундан әввәлки Чөрәјы гызы јадына салды ва бурасыны да баша дүшдү ки, бу китабы Чөрәјы гызы вагонун пәнчәрәсиндән белә атды. Вачиб дејилди ки, бу гызы һәмин Чөрәјы гызын өзү өз өзү олсун. Бу гызы һәмин Чөрәјы гызын өзү дејиди, баша Чөрәјы гызы иди. Өбили бојумуздур даһа ва билирди ки, бу дүнјада Чөрәјы гызлар чохду. Чөрәјы өлгәнлар да варды бу дүнјада.

Китабын ијирчи сәһифәсиндә сарышын бир көјнәк бәдәнсиз шәкли вар иди. Бу кәндчи бәдәнсиз Өбилилин дүзәнлиләри кими бир дүзәнлиҝдә дағынды ағзында да сүнбүл чөпү чејнәјирди. Шәкилин алтында јазымышды: С. ЕСЕНИН.

Өбили өчәндјан дәрсләрдә билирди ки, Јесенин бөјүк шаирдир, јахшы ше'рләр јазыб, амма Өбили билмирди ки, Јесенин һәм бөјүк шаирдир, јахшы ше'рләр јазыб, һәм дә бир кәндчи бәдәнсиз олуб. Бир кәндчи бәдәнсиз—Өбили кими.

* * *

Илләр кечди, Өбили мәктәби гуртарды ва јенә да бир ај күнү һәлкәјин «ГАЗ-51»ә ачмыш Бакыја кәлди, университетә гәбул имтаһанларына верилмәк үчүн шаирин кәнд сәнәтинә вурғунлуғуну кәстәрир.

Республиканын әмәкдар артисти Ј. Вәлијевин иҝбасында Сәмәд Вурғун образы илә сәһнәдән тәбилиҝ ә сәмимилиҝ илә хош тә'сир бағышлајыр. Мүәллиф мәтнинин охунушунда нә шаирин романтик аләминин ачылмасы ачылыр:

Очаг түстүләнир, о фикирдәдир,
Ушаглыг чағымы јадына дүшүр?
Ахшамлар башымы думан, чән алан
Көјәән дағлары јадына дүшүр...

Сәмәд Вурғунун һәр бир әсәри онун мүшаһидәләриндән доған реал һадисәләрә бағлы олмуш дур. Муган памбығчы гызларынын әмәјини, шәнлијини көстәрән сәһнә тамашанын тә'сирини артырыр. Ејни заманда сәнәткарын хәјалында Муган мөвзусунун нечә јаранмасынын өкс едир. Чөрән (Х. Бачыјева) өз чевиклиҝи, сәмимилиҝи илә һәмин көрүнүш бир һәрәкәт кетирир. Гызларла бирләшиб ашылыбан, онларла гајнајыб-гарышан Пәри хала (Г. Моликова) бәнзәјә-бәнзәјә, сәз-сөһбәтиндән дузлу-мәзәли халг јумору јүнкәнлијә илә фәргләнир. Тамашада шаирин һәјаты әсәмәткешләрин һәјаты илә өнәдәтдә көтурулмүш, зијалылар, һәрбилиҝләр, елм ва мәдәнијәт хадимләри илә әмәли бир һарибә еһсиҝ ләм актјор ојуну бахымлыдыр, һәм дә мүнарибә ә әдәбијат проблемини тәчәссүм етмәрилә ачылы режиссор Һәлимин тапмышдыр. Пошчор «Азәрбајчан» ше'ринә оҳуја-оҳуја, елм дојуҝу һагтында һәјәчанла сөјләнән фикир бу сәһнәнин лејтмотивидир. Инран (М. Рәзаев), Муса (Ф. Нәҝибов), Сергеј Иванов (Н. Казымов), Ислам (М. Әлизадә) ә ә башгалары дојуҝу образларыны бачарыгла чанландырырлар.

Һәмишә јолда олан шаир, дүнјанын чәбһәдә чијнинә јүкләнә вурушан гәһрәманлыҝлары бу күн Вјетнамда — гардашлыг гәбиристанлыгында рәст кәлир:

Јер үстә бир вурду үрәкләринә,
Јер алтда бир јатды сүнкүләринә...

Тамаша агыр декорасија формаларындан узагдыр. Тортабатмыз рәссамларын (А. Сәидов ә ә Ә. Һагвердијев) сә'ји, мүасир техникин наилијәтләрә, кино шәкилләриндән, сә' ффектләриндән, музеј тортабатларын, ишыгдан бачарыгла истифадә етмәләрә мәтнчәсиндә һадисәләрин бир вердиҝи чоғрафи шәрает, мүнитин көлорити сәһнәдә өзүнү көстәрир.

Тамашанын тә'сирли чыхмасында сәһнә илә салонун әлагәләндирилмәси да фајдалы олмуҝдур. Ахы, Сәмәд Вурғун бизим нәслин мүасири иди. Онун әрәз ва әмәллары кәнеш хаҝ күтләсинин гәлбиндән хәбәр верир, онлары дүшүндүрүр; јашамаҝа, јаратмаҝа, мүбаризә јүрәкләндирир.

ТАМАШАДАН БИР СӘНӘ,

Даим ахтарышларда, һәјатын мүрәккәб јолларында јоруланадан ирәлидәјән шаир, һәјәәхлар ичәрисә да шәрәт газанмышды. «Јолда» тамашасында бунунла әлагадар епизодларын верилмәси да мәгсәдәујғундур.

Сәмәд Вурғун ирси елми-тәдгиґат әсәрләриндә өјрәнилир. Онун образы тәсвири сәнәтдә чанландырылыр, өјләләри тамашаја гәјулур, һагтында хатирәләр јазылыр, ше'рләринә мусиги бәстәләнир, әнкин бадин ирсиндән истифадә едунарг, кинофилмләр јарадылыр. Рәнкарәнк, чөшнүн ә сәмәрәли јарадычылыг просеси илә бағлы халг шаиринә бөјүк төрбијәни гүввәјә малик шәхсијәтини, онун долғун образыны сәһнәјә көтирмәк сә'ји, әлбәттә, бизи севиндирмәјә биләр. Кәнчләр театрынын коллективи, Азәрбајчан СССР әмәкдар артисткасы Хадисә Ибраһимова да һадисәләрин тарихиндәјә илә јанашы, мүасирлијини да нәзәрә алыр, ону мүәллиф сых әлагәдә тәчәссүм етдирир.

Театр Сәмәд Вурғун образына мүраҝәт етмәкдә, шүбһәсиз, хејирхаһ аддым атмышдыр.

Нәким АХУНДОВ,
филолоҝи елмләр доктору.

ТЕАТР

Кичик ресензија

ХЕЈИРХАҺ АДДЫМ

АЗӘРБАЈЧАН театры тарихиндә мөвзум сәнә өсәрләрини өзүнә мәхсус јолу вар. Һүсејн Чавидин, Сәмәд Вурғунун өсәрләринин рәгбәтә вә арышлашмасы бир дә онларын јүксәк ше'рләјә дили илә бағлыдыр; бу, өсәрләрдә емосионаллығын дәрә да күчләнмәсинә кинаи јарадыр. Тәсадүф дејил ки, сон дөврдә мәнзум драма өсәрләри артмасы мүшаһидә олунур. Бу бахымдан Һүсејн Һүсејнзадәнин «Јолда» өсәри дә мүсбәт һадисә кими гијмәтләндирилмәјә лајигдир.

Шаирин ејни адлы поемасы оҳуначлары дәрин рәғбәтини газанмышдыр. Лирик, елми планда јаҳымлыы бу тә'сирли әсәрдә Сәмәд Вурғун образы өчтимам-сәјаси вә мәдәни һәјатын мүхтәлиф вә мүрәккәб саһәләриндә тәсвир вә тәрәннүм олунмуш дур.

М. Горки адына Азәрбајчан Дөвләт Конч Тамашачылар Театрынын јарадычы коллективи да һәмин поема әсасында «Јолда» өсәрини тамашаја гојмагла шәрәфли вә мә'сул бир иш көрмүшдүр.

Өсәр шаирин һәјат вә фәалијәтинин ијирми илдән артыг бир дөврүнү әһатә едир.

Һ. Һүсејнзадә поеманын сәнә вариантында да бәдии-естетик тә'сири олан проблемләрә — шаир вә халг, шаир вә заман кими мәсәләләрә тохунур; бу мүнүм проблемләри конкрет һәјати һадисәләрдә, тарихи һадисәләрә әлагәли шәкилдә, һәм да образларын гаршы-гаршыја поетик, драматик мүнаҝишәләри илә тамашачыја чатдырмаҝа чалышыр.

Тамашада шаирин һәр кәлиш онун һәјатынын мүһүм бир һиссәсини кәләрикмә гаршысында чанландырыр. Даг кәндиндә јашајан, јунуор вә тәбиилиҝ илә дүнјаја чәлб едән ел сәнәтинә вурғунлуғу мәнзәрәсинә јүк шаирин кәнд сәнәтинә вурғунлуғу кәстәрир.

Республиканын әмәкдар артисти Ј. Вәлијевин иҝбасында Сәмәд Вурғун образы илә сәһнәдән тәбиилиҝ вә сәмимилиҝ илә хош тә'сир бағышлајыр. Мүәллиф мәтнинин охунушунда нә шаирин романтик аләминин ачылмасы ачылыр:

Очаг түстүләнир, о фикирдәдир,
Ушаглыг чағымы јадына дүшүр?
Ахшамлар башымы думан, чән алан
Көјәән дағлары јадына дүшүр...

Сәмәд Вурғунун һәр бир әсәри онун мүшаһидәләриндән доған реал һадисәләрә бағлы олмуш дур. Муган памбығчы гызларынын әмәјини, шәнлијини көстәрән сәнә тамашанын тә'сирини артырыр. Ејни заманда сәнәткарын хәјалында Муган мөвзусунун нечә јаранмасынын өкс едир. Чөрән (Х. Бачыјева) өз чевиклиҝи, сәмимилиҝи илә һәмин көрүнүш бир һәрәкәт кетирир. Гызларла бирләшиб ашылыбан, онларла гајнајыб-гарышан Пәри хала (Г. Моликова) бәнзәјә-бәнзәјә, сәз-сөһбәтиндән дузлу-мәзәли халг јумору јүнкәнлијә илә фәргләнир.